

tulli.fi

Etuuskohteluasiakirjojen hakeminen ja laatiminen

30.1.2019

Sisällysluettelo

1. EUR.I-tavaratodistus ja sen täyttäminen.....	1
1.1. Hakemuksen täyttäminen.....	2
1.2. EUR.I-hakemuksen takaosan eli viejän ilmoituksen täyttäminen (irtosetissä 3. lehti)	4
2. EUR-MED-tavaratodistus	5
2.1. Kuinka EUR-MED-todistuksen täyttäminen poikkeaa EUR.I-todistuksen täyttämisestä?.....	5
3. A.TR.-tavaratodistus (Movement Certificate).....	5
3.1. A.TR.-tavaratodistuksen hakemuslomakkeen täyttäminen.....	5
3.2. Valtuutetut viejät ja A.TR.-todistuksen vahvistaminen:.....	6
4. Form A -alkuperätodistus (korvautuu asteittain alkuperävakuutuksella) jälleenlähetyksissä toisiin EU-maihin ja kumulaatiovienissä GSP-maihin	6
5. Korvaavat alkuperäselvitykset	7
6. Jälkikäteen annettavat tavaratodistukset.....	7
7. Todistusten kaksoiskappaleet.....	8

1. EUR.I-tavaratodistus ja sen täyttäminen

EUR.I-tavaratodistus on käytössä useimmissa EU:n vapaakauppa- ja vastaavissa muissa tullietuusopimuksissa ja -järjestelyissä alkuperätodistuksena, joka oikeuttaa etuuskohteluun. Tietyissä tilanteissa Paneurooppa–Välimeri-alueen kaupassa alkuperätodistuksena on käytettävä EUR-MED-todistusta.

EUR.I-todistuksen tai EUR-MED-todistuksen vaihtoehtona voidaan käyttää joko arvorajallista kauppalaskuilmoitusta/alkuperäilmoitusta tai luvanvaraista valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitusta/alkuperäilmoitusta tai vastaavaa EUR-MED-kauppalaskuilmoitusta/alkuperäilmoitusta. Poikkeuksen muodostavat tuonti GSP-kohtelulla sekä kauppa Etelä-Korean ja Kanadan kanssa. Myöskään EU-Japani-sopimuksessa ei tule olemaan viranomaisen vahvistamaa etuuskohtelualkuperätodistusta. Lisäksi Turkin ja EU:n välinen tulliton tulliliittotuotteiden kauppa perustuu tuotteiden vapaassa liikkeessä oloon (A.TR.-tavaratodistuksella), eikä tuotteen alkuperään.

EUR.I-todistuksen hakemuksen laatii viejä tai hänen valtuuttamansa edustaja viejän vastuulla siinä maassa, josta tavarat viedään sopimusmaahan. Myös huolitsija tai muu valtuutettu edustaja voi laatia ja allekirjoittaa tavaratodistushakemuksen viejän puolesta ja tämän vastuulla. Tätä varten huolitsija tai muu edustaja tarvitsee viejältä kauppalaskun, tavaroiden lähetystiedot ja –asiakirjat, joista selviävät EUR.I-hakemuksessa tarvittavat tiedot, kuten viejän (ja vastaanottajan) yhteystiedot, etuuskohteluun oikeutettujen vientitavaroiden laji ja laatu, merkit, määrätiedot, alkuperä, määräämä ja alkuperän määräytymisen perusteet. Alkuperän määräytymisen perusteita ovat riittävä valmistus, kokonaan tuottaminen, kumulaation soveltaminen valmistuksessa tai kumulaatiotuotteen edelleen vienti. Huolitsijalla tai yrityksen muulla edustajalla on oltava valtuutus hoitaa yrityksen tulliasioita.

Jos huolitsija tai muu edustaja toimii itse tavarantoimittajana ja laatii ja allekirjoittaa omissa nimissään EUR.I-hakemuksen, esimerkiksi silloin, kun tavarantoimittaja on eri EU-maassa, se tarvitsee tausta- ja todisteaineistoksi lisäksi tavarantoimittajan tai valmistajan antaman tavarantoimittajan (hankkijan) ilmoituksen. Tällöin huolitsija tai muu edustaja on ensisijaisesti vastuussa myös tarvittavista selvityksistä, todisteasiakirjoista ja mahdollisista jälkiseurauksista, jos vientitavaraan kohdistetaan jälkitarkastus.

EUR.I-todistuksen hakemus on täytettävä huolellisesti, ja kaikki pakolliset kohdat pitää täyttää. Todistushakemukseen liitetään kauppalaskun tai muun kaupallisen asiakirjan kopio, joka sisältää riittävän yksityiskohtaiset tiedot vientilähetyksestä. Jos EUR.I-lomakkeeseen tehdään jälkeäpäin korjausmerkintöjä (tekstin muuttaminen, yliviivaus tai lisääminen), tulliviranomaisen on vahvistettava nämä merkinnät. Korjauksia pitää kuitenkin välttää, sillä määräämään tulli voi epäillä korjatun todistuksen oikeellisuutta.

Todistuksen vahvistaa tulliviranomainen, jolle jää yksi hakemuskappale liitteineen. Vahvistetun todistuksen eli lomakesetin päällimmäisen kappaleen viejä toimittaa sopimallaan tavalla ostajalle tai tavarantoimittajalle. EUR.I-todistuksia ja muita etuuskohtelutodistuksia vahvistetaan Tullin asiakaspalvelupisteissä.

Tavaratodistusten hakemuslomakkeita voi ostaa Tullin valtuuttamasta kirjapainosta. Yksittäisiä kappaleita voi olla saatavissa myös Tullin asiakaspalvelupisteissä.

I.1. Hakemuksen täyttäminen

- Hakemuslomakkeita on kahta eri tyyppiä:
 1. itsejäljentävä (kiinteä kaksilehtinen) tai
 2. lasertulostimeen tarkoitettu irtolehdistä koostuva (kolmilehtinen)
- Viejän on täytettävä hakemuksen etuosan lisäksi myös hakemuksen takaosassa (viejän ilmoitus) pyydyt tiedot (seikat, joiden perusteella tavarat ovat alkuperätuotteita, todistusasiakirjat ja sitoumus) sekä vahvistettava tiedot allekirjoituksellaan kohdassa I2 ja hakemuksen takaosassa.
- Hakemus täytetään joko tietokoneella (Huom. lomake ei ole sähköinen), kirjoituskoneella tai käsin tekstaten (kuulakärki- tai mustekynällä).

H u o m ! Lasertulostettavaan lomakesettiin hakijan on erikseen lisättävä päiväys ja allekirjoitus myös hakemuksen (2. lehden etuosa) kohtaan I2, ja Tullin on vastaavasti tehtävä vahvistusmerkinnät viereiseen kohtaan I1.

- Tulli vahvistaa todistuksen: todistusosa annetaan asiakkaalle, hakemusosa jää Tullin arkistoon.
- Vapaaehtoisia (optional) kohtia ovat vain kohdat 3, 6 ja 10.
- Hakemukseen on liitettävä kopio lähetystä koskevasta kauppalaskusta, proformaalaskusta tai muusta vastaavasta asiakirjasta.

Kohta 1. Viejä: nimi, täydellinen osoite, maa

Huom! Yritys (henkilö), ja sen osoite Suomessa.

Kohta 2. Sopimusosapuolten nimet: **European Union** tai lyhenne **EU** ja sopimusmaan nimi, esim. **Chile**. EUR.I-lomakkeen vanhassa painoksessa on kohtaan 2 painettu valmiiksi ”European Community”. Näitä vanhojakin lomakkeita voidaan toistaiseksi käyttää. Suositeltavaa on kuitenkin ostaa uusia lomakkeita, joihin kirjoitetaan itse kohtaan 2 ”European Union” sekä sopimusmaan nimi.

Kohta 3. Ostajan tai tavarantoimittajan nimi ja osoite (jos nämä ovat tiedossa; tarvittaessa voidaan jättää täyttämättä).

Kohta 4. Alkuperämaa tai -maaryhmä: esim. European Union, EU; EEA (European Economic Area); IS;

NO

- Kohta 5.** Määrämaa tai -maaryhmä: esim. Chile, EEA, NO, MO
- Kohta 6.** Kuljetustiedot (vapaaehtoinen): esim. "by sea, m/s Lorimer, Helsinki - Stavanger" tai "by air, freight"
- Kohta 7.** Huomautukset/Remarks: esim. "Issued retrospectively", "Duplicate". "Derogation - Decision No. XX/2018", "Replacement Certificate for Original Certificate No. xxxx/dated xxxx"
- Huom! EUR-MED-todistuksissa tähän kohtaan tulee merkintä siitä, onko EUR-MED-kumulaatiota sovellettu vai ei, ja jos on, minkä maiden tuotteisiin (aineksiin). Ks. tarkemmin kohta 2.1 EUR-MED-todistushakemuksen täyttäminen.**
- Kohta 8.** Tavaraerän (järjestys)numero; kollimerkit ja -numerot; **tavaran kuvaus:**
- Tavarankuvauksen on oltava yleisen kauppataivan mukainen ja riittävän yksilöity tavaran tunnistamiseksi (Huom. pitää vastata kauppalaskun tietoja).
 - Erilaiset tavaraerät merkitään eri riveille (oma järjestysnumero), ja alapuolelle jäävä tyhjä tila yliviivataan.
 - **Kun useita eri alkuperämaita:** Kohdassa 4 viitataan kohtaan 8, jossa ilmoitetaan kunkin eri tavaraerän kohdalla etuuskohteluun oikeuttava alkuperämaa tai sen virallinen lyhenne.
 - Vastaavat merkinnät täytyy olla myös hakemuksen liitteenä olevassa kauppalaskussa tai lähetykseen liittyvässä muussa kaupallisessa asiakirjassa.
 - Suuret lähetykset ja useita alkuperämaita: Jos kohdassa 8 ei ole tarpeeksi tilaa eri tavaraerien/-lajien kuvaukselle, voidaan tavarat eritellä tavaratodistushakemuksen kiinteäksi liitteeksi sisällytetyllä kauppalaskulla tai vastaavalla kaupallisella asiakirjalla (esim. lähetysluettelo). Liitteeksi sisällytetyjen kauppalaskujen numerot täytyy mainita todistuksen kohdassa 10; tulliviranomainen leimaa nämä laskut tai vastaavat asiakirjat ja yhdistää ne virallisesti tavaratodistukseen.
- Kohta 9** Lähetyksen bruttopaljous: kg, l, m tai muu paljous
- Kohta 10** Kauppalaskun numeron ilmoittaminen on kohdassa 8 mainittua tilannetta lukuun ottamatta vapaaehtoista, mutta numero on hyvä ilmoittaa, jos se on tiedossa, koska se auttaa lähetyksen tunnistamisessa.
- Kohta 12*** Viejä vakuuttaa, että todistuksessa kuvatut tavarat täyttävät todistuksen antamisen edellytykset sekä päivää (paikka ja pvm) ja allekirjoittaa kohdan. Allekirjoittajan pitää olla kohdassa 1 ilmoitetun viejän palveluksessa oleva henkilö, jolla on oikeus allekirjoittaa näitä hakemuksia. Tullille ei tarvitse erikseen ilmoittaa allekirjoittajia. Viejäryityksen nimi ja allekirjoittajan nimen selvennys on hyvä lisätä.
- Huolitsija tai muu valtuutettu edustaja voi allekirjoittaa hakemuksen viejän puolesta ja tämän vastuulla. Jos huolitsija tai muu edustaja toimii itse viejänä (hakemuksen kohdassa 1 ja tullilmoituksessa), sillä on oltava hallussaan tavaran alkuperän todistava asiakirja-aineisto.
- Kohta 11*** Tulliviranomaisen vahvistusleima ja päiväys sekä virkailijan allekirjoitus (päiväystä ei tarvitse kirjoittaa erikseen, koska se näkyy leimassa). Huom. näiden tietojen yläpuolella oleva lomakkeen kohta "Export document: Form..... No..... Of....." jätetään Suomessa täyttämättä, koska Suomessa ei ole käytössä tällaista vientiasiakirjaa. Tullitoimipaikka (Customs Office) voidaan jättää täyttämättä, koska se, kuten myös paikka ja päiväys, näkyvät vahvistusleimassa.

***Huom! Kohdat 11 ja 12 esitetään tässä käännetyssä järjestyksessä niiden todellisen käsittelyjärjestyksen mukaisesti (ensin viejän ilmoitus ja allekirjoitus, sitten tulliviranomaisen vahvistus).**

I.2. EUR.I-hakemuksen takaosan eli viejän ilmoituksen täyttäminen (irtosetissä 3. lehti)

- **Kohta MAINITSEE:** Tässä ilmoitetaan se alkuperäsääntöjen peruste, jonka mukaisesti vientituotteet täyttävät alkuperäsääntöjen ehdot. Seuraavassa on esimerkkejä tavallisimmista tähän kohtaan tehtävistä merkinnöistä:

"**Kokonaan tuotettu**" (Esimerkiksi EU:ssa/Suomessa tuotetut maataloustuotteet.) Jos viejä ei ole itse vientituotteiden tuottaja, se tarvitsee tuottajalta asianmukaisen tavarantoimittajan (hankkijan) ilmoituksen, joka täytyy säilyttää ja tarvittaessa esittää todisteaineistona tullille.

"**Riittävästi valmistettu**" (EU:ssa/Suomessa valmistetut teollisuustuotteet tai jalostetut maataloustuotteet.) Jos viejä ei ole tavarantoimittajan valmistaja, se tarvitsee valmistajalta tavarantoimittajan (hankkijan) ilmoituksen, joka täytyy säilyttää ja tarvittaessa esittää todisteaineistona tullille.

"**Riittävästi EU:ssa (tai esim. Saksassa) valmistettu**" (Viittaus kohdassa Todisteasiakirjat yksilöitävään tavarantoimittajan eli hankkijan ilmoitukseen.)

"**Viedään EU:n (tai esim. Viron) alkuperä tuotteita**" (Viittaus kohdassa Todisteasiakirjat yksilöitävään tavarantoimittajan eli hankkijan ilmoitukseen.)

"**Viedään Norjan alkuperä tuotteita**" *) (Viittaus jäljempänä mainittuun tullausnumeroon ja/tai alkuperäasiakirjan numeroon ja päiväykseen, jolla tuotteet on tuotu Suomeen/unioniin etuuskohtelulla.)

- **Kohta ESITTÄÄ:** Tähän suositellaan mainintaa todisteasiakirjojen säilyttämisestä:

"Todisteasiakirjoja säilytetään vähintään kuluva vuosi + 6 seuraavaa vuotta."

SEKÄ

tarvittaessa viittaus yksilöityyn tavarantoimittajan (hankkijan) ilmoitukseen tai tullaukseen, esim. seuraavasti (vrt. myös hakemuslomakkeessa oleva alaviite I):

"Bauermaster GmbH:n antama pitkäaikainen tavarantoimittajan (hankkijan) ilmoitus, voimassa 1.11.2018– 30.10.2019."

tai

"Tuotevalmistaja Oy:n antama tavarantoimittajan (hankkijan) ilmoitus kauppalaskulla n:o 009000/30.11.2018."

*) Tuotu maahan tullausnumerolla xxxxx ja kauppalaskulla n:o xxx/xx, jossa viejän kauppalaskuilmoitus."

Lopuksi viejän on päivättävä ja allekirjoitettava hakemusosa sekä todistuskappale kohdassa I2.

2. EUR-MED-tavaratodistus

EUR-MED-tavaratodistus (Movement Certificate EUR-MED) on erityinen Paneurooppa–Välimeri-kumulaation (PEM-kumulaatio) soveltamiseen liittyvä alkuperätodistus, joka poikkeaa vain joiltakin osin EUR.I-tavaratodistuksesta.

EU:lla on Välimeren seudun maiden, Efta-maiden sekä eräiden muiden maiden kanssa voimassa laaja sopimusverkosto tai sopimusalue. Sopimusten alkuperäsääntöihin sisältyy mahdollisuus käyttää muiden tähän sopimusalueeseen kuuluvien maiden alkuperää olevia raaka-aineita tai viedä sellaisenaan näiden maiden alkuperätuotteita toiseen tämän alueen sopimusmaahan. Tällainen kumulaatiomahdollisuus on maiden välillä toteutunut asteittain. EU:n komissio julkaisee ajantasaisten taulukon kulloinkin voimassa olevista tämän sopimusverkoston kumulointimahdollisuuksista Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Samassa julkaisussa ilmoitetaan, missä tämän sopimusverkoston sopimuksissa ollaan jo siirrytty soveltamaan alueellisen yleissopimuksen alkuperäsääntöjä.

Huom. EUR.I-todistuksia ja vastaavia kauppalaskuilmoituksia käytetään edelleen tavanomaisessa kahdenvälisessä kaupassa EU:n ja kunkin yksittäisen alueeseen kuuluvan sopimusmaan välillä tavaraerään silloin, kun PEM-kumulaatiota ei ole sovellettu eikä sitä viejän tietojen mukaan tulla tähän tavaraerään soveltamaan jatkossakaan.

2.1. Kuinka EUR-MED-todistuksen täyttäminen poikkeaa EUR.I-todistuksen täyttämisestä?

▪ Kohta 7. (Remarks)

Erona EUR.I-tavaratodistuksen täyttämiseen (ks. kohta 1.1.) EUR-MED-todistuksessa merkitään rasti kohdan 7. alareunassa olevaan jompaan kumpaan ruutuun sen mukaan, onko tuotteen valmistuksessa sovellettu PEM-kumulaatiota vai ei. Jos kumulaatiota on sovellettu, merkitään rasti ylempään ruutuun (Cumulation applied with), ja ilmoitetaan sen maan tai maiden nimet, joiden alkuperäaineksiin tai -tuotteisiin kumulaatiota on sovellettu.

EUR-MED-todistusta käytetään myös silloin, kun tällaista kumulaatiota ei ole sovellettu, mutta on tiedossa (ostajan ilmoitus), että vientituotetta jatkojalostetaan viennin kohdemaassa tai se viedään sieltä edelleen sellaisenaan johonkin toiseen PEM-kumulaatioalueen maahan. Näissä tilanteissa merkitään rasti alempaan ruutuun (No cumulation applied).

3. A.TR.-tavaratodistus (Movement Certificate)

A.TR.-todistuksen käyttötarkoitus poikkeaa edellä kuvatuista alkuperäselvityksistä siten, että **se ei ole alkuperätodistus**. A.TR.-todistus on todiste vientitavaroiden tullioikeudellisesta asemasta eli että tavarat ovat vapaassa liikkeessä tulliliiton alueella vientimaassa. EU:n ja Turkin välisen tulliliittosopimuksen tuotteisiin kuuluvat lähes kaikki teollisuustuotteet lukuun ottamatta eräitä hiili- ja terästuotteita. Maataloustuotteista sopimuksen piiriin kuuluvat eräät jalostetut maataloustuotteet, mutta eivät perusmaataloustuotteet.

3.1. A.TR.-tavaratodistuksen hakemuslomakkeen täyttäminen

Hakemuslomakkeen etusivu muistuttaa paljon EUR.I-tavaratodistuksen vastaavaa sivua. Todistuksen täyttämisessä voi hyödyntää EUR.I-lomakkeen täyttöohjetta. Seuraavassa on lueteltu ne kohdat, joiden täyttäminen poikkeaa EUR.I-lomakkeesta (Huom. poikkeava kohtien numerointi) tai joihin liittyy muuta huomattavaa:

- A.TR.-hakemuslomakkeessa vapaaehtoisia ovat kohdat 2. (Transport document), 3. (Consignee), 7. (Transport details) ja kohdassa 12 oleva maininta ”Export document”, jollaista ei Suomessa käytetä.

- Muut kohdat on täytettävä huolellisesti. Tuotekuvauksessa (kohta 9) eri tavaralajien (vrt. item numbers) väliin ei saa jättää tyhjiä rivejä; viimeisen tuoterivin alle tulee vaakasuora viiva ja tyhjä tila täytetään poikkiviivauksella.
- Merkintöjä ei saa pyyhkiä, eikä niiden päälle saa kirjoittaa.
- **Korjaukset:** Ensin yliviivataan virheellinen teksti, ja sitten tehdään korjaukset tai lisäykset. **Tulliviranomaisen on lisäksi vahvistettava muutokset.**
- Todistushakemus täytetään jollain EU:n virallisista kielistä tai Turkin kielellä (+lisäksi jollain EU-kiielellä).
- Hakemuksen voi täyttää koneella tai käsin musteella ja painokirjaimin.
- Kohtaan 5 merkitään **tavarantodistuksen vientimaa** (Country of exportation) eli ei tavarantodistuksen alkuperämaata.
- Hakemuslomakkeessa on itsejäljentyvä kopiosivu, joka jää vahvistavalle tulliviranomaiselle.
- Viejän on aina kirjoitettava kohtaan 13 (allekirjoitus) myös nimen selvennys.
- Hakemukseen liitetään yleensä kauppalaskun kopio, tai jos sitä ei ole, muu soveltuva kaupallinen asiakirja, jossa on riittävän yksilöidyt tiedot tavarasta ja vientitoimituksesta.
- **Tulli vahvistaa** todistuksen. Kopio hakemuksesta ja kauppalaskusta jäävät Tulliin arkistoitavaksi.
- Viejän täytyy säilyttää A.TR.-todistukseen liittyvät todisteasiakirjat, joilla viejä voi tarvittaessa jälkikäteen osoittaa vientituotteiden tullioikeudellisen aseman (olleet vapaassa liikkeessä ennen vientiä).

3.2. Valtuutetut viejät ja A.TR.-todistuksen vahvistaminen:

Vientimaan tulliviranomaiset voivat antaa valtuutetun viejän luvan sellaiselle viejälle, joka täyttää seuraavat edellytykset:

- Viejällä on toistuvaa vientiä Turkkiin A.TR.-tavarantodistuksilla.
- Viejä antaa toimivaltaisille tulliviranomaisille näiden tarpeellisenä pitämät takeet tavaroiden tullioikeudellisen aseman tarkastamiseksi.

Viejä voi valtuutetun viejän luvan saatuaan **itse vahvistaa A.TR.-todistuksia** vientimaan tulliviranomaisten hyväksymän määrämukoisen mallin mukaisella leimalla. Viejän pitää itse teettää leimasin.

4. Form A -alkuperätodistus (korvautuu asteittain alkuperävakuutuksella) jälleenlähetyksissä toisiin EU-maihin ja kumulaatioviennissä GSP-maihin

Form A -alkuperätodistuksia **vahvistavat kehitysmaiden toimivaltaiset viranomaiset** viejän hakemuksen perusteella. Form A -todistuksia annetaan alkuperätuotteiden viennissä kehitysmaasta Euroopan unioniin. Näiden tuotteiden viennissä EU:sta edelleen tullaamattomina joko muualle EU:ssa tai Sveitsiin tai Norjaan käytetään rekisteröityneen viejän alkuperävakuutusta. Tällöin tavaroiden on oltava tullivalvonassa. Alkuperävakuutus on tarpeellinen, jos tuotteille annetaan etuuskohtelu lopullisessa määrämaassa.

Jos vain osa tavaroista tullataan Suomessa vapaaseen liikkeeseen alkuperäisellä Form A -todistuksella tai alkuperävakuutuksella, saatetaan edelleenvietäville tullaamattomille tavaroille tarvita korvaavat rekisteröityneen viejän alkuperävakuutukset.

Tässä mainittuja periaatteita voi soveltaa viennissä muista EU-maista, Sveitsistä tai Norjasta Suomeen (tai muualle EU:hun) annettuihin korvaaviin alkuperävakuutuksiin.

Jos EU:n (Sveitsin tai Norjan) alkuperätuotteita viedään kahdenvälistä kumulaatiota soveltaen kehitysmaahan jalostettavaksi, niille voidaan EU:ssa (Sveitsissä tai Norjassa) antaa rekisteröidyn viejän alkuperävakuutus. Valmiit tuotteet saavat kehitysmaan alkuperän, jos EU-alkuperää olevan aineksen jalostus kehitysmaassa ylittää nk. riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet. Tällöin valmiille tuotteille voidaan kehitysmaassa antaa Form A -alkuperätodistus tai kehitysmaasta riippuen rekisteröidyn viejän alkuperävakuutus EU:hun vientiä varten.

5. Korvaavat alkuperäselvitykset

Korvaavia alkuperäselvityksiä voidaan laatia tavaroille – joko koko lähetykselle tai osalle siitä – jos ne jälleenlähetetään edelleen tullaamattomina johonkin toiseen EU-maahan tai toimitetaan saman maan toiseen tullitoimipaikkaan tai eri vastaanottajille tullattaviksi. Kaikissa näissä tapauksissa edellytetään, että tavarat ovat tullaamattomia ja tullivalvonnassa. Viejien ja jälleenlähettäjien laatimista korvaavista alkuperäselvityksistä on säädetty vapaakauppasopimusten alkuperäsäännöissä ja täytäntöönpanoasetuksen (2015/2447) muutetussa 69 artiklassa (muu kuin GSP, asetus 2018/604, EUVL L 101, 20.4.2018) sekä mainitun asetuksen liitteessä 22–20 (GSP-järjestelmän korvaavia alkuperäselvityksiä käytetään soveltuvin osin).

Korvaavasta EUR.I-tavaratodistuksesta on säädetty täytäntöönpanoasetuksen (2015/2447) muutetussa 69 artiklassa (3 kohta). Alkuperäistä alkuperäsiakirjaa ei voida aina korvata viejän tai jälleenlähettäjän laatimalla korvaavalla alkuperäselvityksellä. Tällöin se tullitoimipaikka, jonka valvontaan tavarat on asetettu, voi antaa korvaavan alkuperäsiakirjan EUR.I-tavaratodistuksena seuraavasti:

Kohta 4:

Merkitään samat alkuperämaata koskevat tiedot kuin alkuperäisessä alkuperäsiakirjassa.

Kohta 12:

Jälleenlähettäjä allekirjoittaa.

Kohta 11:

Korvaavan EUR.I-tavaratodistuksen antavan tullitoimipaikan vahvistus.

Jälleenlähettäjä, joka allekirjoittaa 12 kohdan vilpittömässä mielessä, ei vastaa alkuperäiseen alkuperäsiakirjaan tehtyjen merkintöjen oikeellisuudesta. Tullitoimipaikan, jolta korvaavaa EUR.I-tavaratodistusta pyydetään, on merkittävä alkuperäiseen alkuperäsiakirjaan tai sen liitteeseen edelleen lähetettyjen tuotteiden painot, lukumäärät, lajit ja määräämää sekä vastaavan korvaavan todistuksen tai vastaavien korvaavien todistusten sarjanumerot.

Korvaavan EUR.I- ja EUR-MED-tavaratodistuksen kohtaan 7 (A.TR. kohta 8) merkitään sanat ”**Replacement certificate**”, tai sama maininta jollain muulla sopimusmaan kielellä, sekä viittaus alkuperäiseen eli korvattavaan todistukseen: sarjanumero ja päiväys. Jos korvattava alkuperäselvitys on kauppalaskuilmoitus laskussa EUR.I- ja EUR-MED-todistuksiin merkitään vastaavasti korvattavan kauppalaskun numero ja päiväys.

Korvaavassa todistuksessa viejänä kohdassa 1 ja allekirjoittajana kohdassa 12 (A.TR. kohta 13) toimii tavaroiden **jälleenviejä** (tai jälleenlähettäjä, joka on yleensä maahantuojaja). Lisäksi merkitään tavaroiden **lopullinen vastaanottaja** (kohta 3 Consignee; ei pakollinen tieto), kauppalaskun numero ja tavaroiden määrätiedot sekä määräämää jälleenvientiä koskevan kaupan mukaisesti. Muut tiedot merkitään soveltuvasti alkuperäisen todistuksen perusteella. Tulliviranomainen vahvistaa EUR.I-, EUR-MED- ja A.TR.-tavaratodistukset.

Komission ohjeet (guidelines) korvaavien EUR.I-, EUR-MED- ja A.TR.-todistusten täyttämistä suomeksi ja muiden jäsenmaiden kielillä ovat komission nettisivuilla:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/customs/customs_duties/rules_origin/preferential/movement_certificates_en.pdf

6. Jälkikäteen annettavat tavaratodistukset

Tulliviranomaiset vahvistavat viejän hakemuksesta tavaratodistukset (EUR.I, EUR-MED, A.TR) ennen tavaroiden vientiä, kun sekä vienti että vientilähetyksen yksityiskohtaiset tiedot ovat varmistuneet. Tavaroiden vientiä tarvittaessa tarkastettavissa, kun todistus vahvistetaan.

Poikkeustilanteissa tavaratodistuksia voidaan tietyin edellytyksin antaa myös viennin jälkeen. Tällainen tilanne voi syntyä, jos todistusta ei ole annettu vientihetkellä erehdyksen, tahattoman laiminlyönnin tai erityisolosuhteiden vuoksi, tai voidaan osoittaa, että tavaratodistus oli annettu, mutta sitä ei ollut hyväksytty

tuonnissa nk. teknisistä syistä. Myös EUR-MED-todistus voidaan antaa tarvittaessa jälkikäteen sellaisille tavaroille, jotka on alun perin viety EUR.I-todistuksella.

Tavaratodistushakemuksen (EUR.I ja EUR-MED) takaosaan viejän täytyy merkitä tavaroiden vientipaikka, päivämäärä ja perustelut pyynnölle (mistä syystä todistusta ei ole haettu viennin yhteydessä). Hakemuslomakkeen etupuolelle kohtaan 7 (A.TR.-hakemuksessa kohtaan 8) merkitään ”**Issued retrospectively**” (tai sama merkintä soveltuvalla muulla kielellä).

Teknisistä syistä hylätyn todistuksen tilalle jälkikäteen annettuun uuteen todistukseen on hyvä merkitä hylätyn todistuksen sarjanumero ja päiväys, esim. seuraavasti: ”Issued retrospectively. This Certificate replaces the earlier technically incorrect EUR.I Certificate No. A XX0000 issued 28.12.2018”.

Jos on kysymyksessä EUR-MED-todistus, joka annetaan jälkikäteen alunperin annetun EUR.I-todistuksen tilalle, merkitään ilmaisun ”Issued retrospectively” jälkeen lisäksi alkuperäisen EUR.I-todistuksen sarjanumero, antopäivämäärä ja -paikka (esim. ”Original EUR.I No. A X00000Y, 28.12.2018, Helsinki”).

Myös useimpia kauppalasku- tai alkuperäilmoituksia voidaan antaa jälkikäteen, kunhan ne esitetään tuontimaan tulliviranomaisille viimeistään kahden vuoden kuluessa kyseisten tavaroiden maahantuonnista. Esimerkiksi Etelä-Koreassa ja Keski-Amerikka-sopimuksen piiriin kuuluvissa maissa tämä määräaika on yksi vuosi tavaroiden maahantuonnista. Kauppalasku- ja alkuperäilmoitusten antomenettelystä ei alkuperäsäännöissä ole erillisiä säännöksiä. Selvyyden vuoksi myös kauppalasku- ja alkuperäilmoituksissa on hyvä mainita, että ne on annettu jälkikäteen (esim. i l m o i t u k s e n ylä- tai alapuolella).

Tuontimaiden jälkikäteisten alkuperäselvitysten hyväksymiskäytännöt vaihtelevat. On kuitenkin osoittautunut, että todistusmuotoisen, toimivaltaisen viranomaisen vahvistaman tavaratodistuksen käyttö on suositeltava vaihtoehto silloin, kun se on mahdollista (vrt. esim. Korean kauppa, jossa käytetään vain viejän itse laatimia alkuperäilmoituksia).

Tulliliittotuotteiden viennissä Turkkiin **vain Tulli voi vahvistaa viennin jälkeen** vahvistettavia **A.TR.-tavaratodistuksia** (merkintänä 'ISSUED RETROSPECTIVELY') sekä **todistusten kaksoiskappaleita** (merkintänä 'DUPLICATE').”

7. Todistusten kaksoiskappaleet

Jos tavaratodistus (EUR.I, EUR-MED, A.TR.) varastetaan, katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää todistuksen antaneelta viranomaiselta kaksoiskappaleen, joka laaditaan kyseisten vientiasiakirjojen perusteella (Huom. alkuperäisen todistuksen hakemusosan täytyy tässä tapauksessa olla Tullin arkistossa). Kaksoiskappaleeseen tehdään (kohta 7 ja A.TR. kohta 8) merkintä ”**Duplicate**” englanniksi tai muulla soveltuvalla kielellä. Tähän kohtaan on lisäksi hyvä merkitä alkuperäisen todistuksen sarjanumero ja päiväys.

Hakemus kaksoiskappaleesta laaditaan samoilla tiedoilla kuin alkuperäinen hakemus. Eroina ovat vain todistuslomakkeen juokseva sarjanumero sekä merkinnät kohtaan 7 (A.TR:ssä kohtaan 8). Myös viejän ja vahvistavan viranomaisen päiväys merkitään alkuperäisten päiväystietojen mukaisesti. Todistus on voimassa alkuperäisestä päiväyksestä alkaen kunkin sopimuksen tai järjestelyn alkuperäsääntöjen mukaisesti.